

Common borders. Common solutions.

ANALIZA POTENȚIALULUI TURISTIC ÎN REGIUNEA SUD-EST

Proiectul Development of Sustainable Cultural Tourism in the Black Sea
Basin- CULTOUR-BSB, BSB-117

Cuprins

Cuprins	3
Tabele	4
Grafice	5
I. Descrierea Regiunii Sud-Est, prezentare generală	6
I.1. Poziție geografică, relief și climă	6
I.2. Populație	9
I.3. Economie	10
I.4. Infrastructură suport pentru turism - sănătate, educație, cultură	10
I.5. Mediu, arii protejate	12
I.6. Transporturi, mobilitate, accesibilitate	14
I.7. Resurse turistice	16
I.8. Facilități	25
I.9. Trasee turistice	29
II. Turismul actual în Regiunea Sud-Est	32
II.1. Gradul de interes turistic domestic, internațional	32
II.2. Economia turismului în economia locală a reședințelor de județ din Regiune	35
III. Potențialul turistic al Regiunii Sud-Est, perspective de dezvoltare	37
III.1. Analiza SWOT	37
III.2. Concluzii	39

Tabele

Tabelul 1: Populația după domiciliu la 1 ianuarie 2018 în Regiunea Sud-Est, județe, municipii reședință de județ, grad de urbanizare 9

Tabelul 2: Sosiri turiști români și străini în Regiunea Sud-Est, 2007 vs. 2017 32

Tabelul 3: Activitatea economică din turism în municipiile reședință de județ în Regiunea Sud-Est, 2017 36

Grafice

Graficul 1: Prezentare grafică a Regiunii Sud-Est cu cele 6 județe componente pe harta administrativă a României	6
Graficul 2: Prezentare grafică a reliefului Regiunii Sud-Est cu cele 6 județe componente pe harta de relief a României	7
Graficul 3: Reprezentare grafică a coridoarelor de transport Pan-Europene care traversează Regiunea	15
Graficul 4: Sezonabilitate turiști români 2018 în Regiunea Sud-Est	34

I. Descrierea Regiunii Sud-Est, prezentare generală

I.1. Poziție geografică, relief și climă

Regiunea Sud-Est este situată în partea de sud-est a României și acoperă 35.762 kmp, a doua cea mai mare Regiune a României. Din punct de vedere administrativ, regiunea este compusă din 6 județe: Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea. Regiunea conține, de asemenea, **parte din frontiera sudică față de Bulgaria, parte din frontiera estică față de Republica Moldova și Ucraina și întregul litoral la Marea Neagră, făcând parte, de asemenea, din frontiera estică a Uniunii Europene.**

Graficul 1: **Prezentare grafică a Regiunii Sud-Est cu cele 6 județe componente pe harta administrativă a României**

Regiunea Sud-Est cuprinde aproape toate formele de relief. Regiunea este străbătută de fluviul Dunărea, are în componență Delta Dunării și este mărginită la est de întreg litoralul românesc al Mării Negre. Preponderent este însă relieful de câmpie, cu specific climatic continental, cu excepția părții vestice, unde județele Vrancea și Buzău au relief predominant muntos, fiind ocupate de o parte a Carpaților și Subcarpaților de Curbură (cel mai înalt vârf al Regiunii este Vârful Goru cu 1785 m altitudine). Zona centrală a Regiunii (județele Galați și Brăila) este ocupată de Câmpia Română (cu altitudini sub 100 m). Limita estică a Câmpiei Române o reprezintă Lunca Dunării, mai exact sectorul bălților (Balta Brăilei), o zonă cu altitudini reduse (10 m), în mare parte desecată (Insula Mare a Brăilei). Podișul Dobrogei, situat în județele Constanța și Tulcea, în zona estică a Regiunii, este alcătuit din două

Analiza potențialului turistic în Regiunea Sud- Est, proiectul Development of Sustainable Cultural Tourism în the Black Sea Basin- CULTOUR-BSB, BSB-117

subunități: Masivul Dobrogei de Nord și Podișul Dobrogei de Sud. **Zona litorală are un țărm jos în partea nordică, unde apar lagune și limanuri maritime, și un țărm înalt, cu faleză, în partea sudică. Delta Dunării s-a format la vărsarea Dunării în Marea Neagră, suprafața acesteia fiind de aproximativ 580.000 ha.**

Graficul 2: Prezentare grafică a reliefului Regiunii Sud-Est cu cele 6 județe componente pe harta de relief a României

Clima Regiunii Sud-Est se înscrie în caracteristicile generale ale climatului temperat continental moderat de tranziție, cu o serie de particularități locale, date de anumiți factori (relief, Marea Neagră,

Dunărea). Temperaturile medii anuale variază destul de mult, în special datorită reliefului. Cantitatea de precipitații este influențată, în primul rând de altitudine, dar și de influențele climatice continentale din est. **Clima temperat-continentală se caracterizează prin ierni geroase în vest și mai moderate în sud. De aceea, dacă în Lunca Dunării, sudul Dobrogei, zona litorală și Delta Dunării media multianuală depășește 11°C (11,2°C Mangalia și Murfatlar), în zona montană temperatura medie ajunge la valori cuprinse între 0 și 6°C (2,2°C stația Penteleu), iar pe culmile cele mai înalte chiar sub 0 °C. Referitor la precipitații, în zona sudică a Dobrogei, pe litoral și în Delta Dunării cantitatea de precipitații este sub 400mm/an (Sulina 358mm/an - cea mai mică valoare medie din România) și ajunge la peste 1000mm/an în zona montană.**

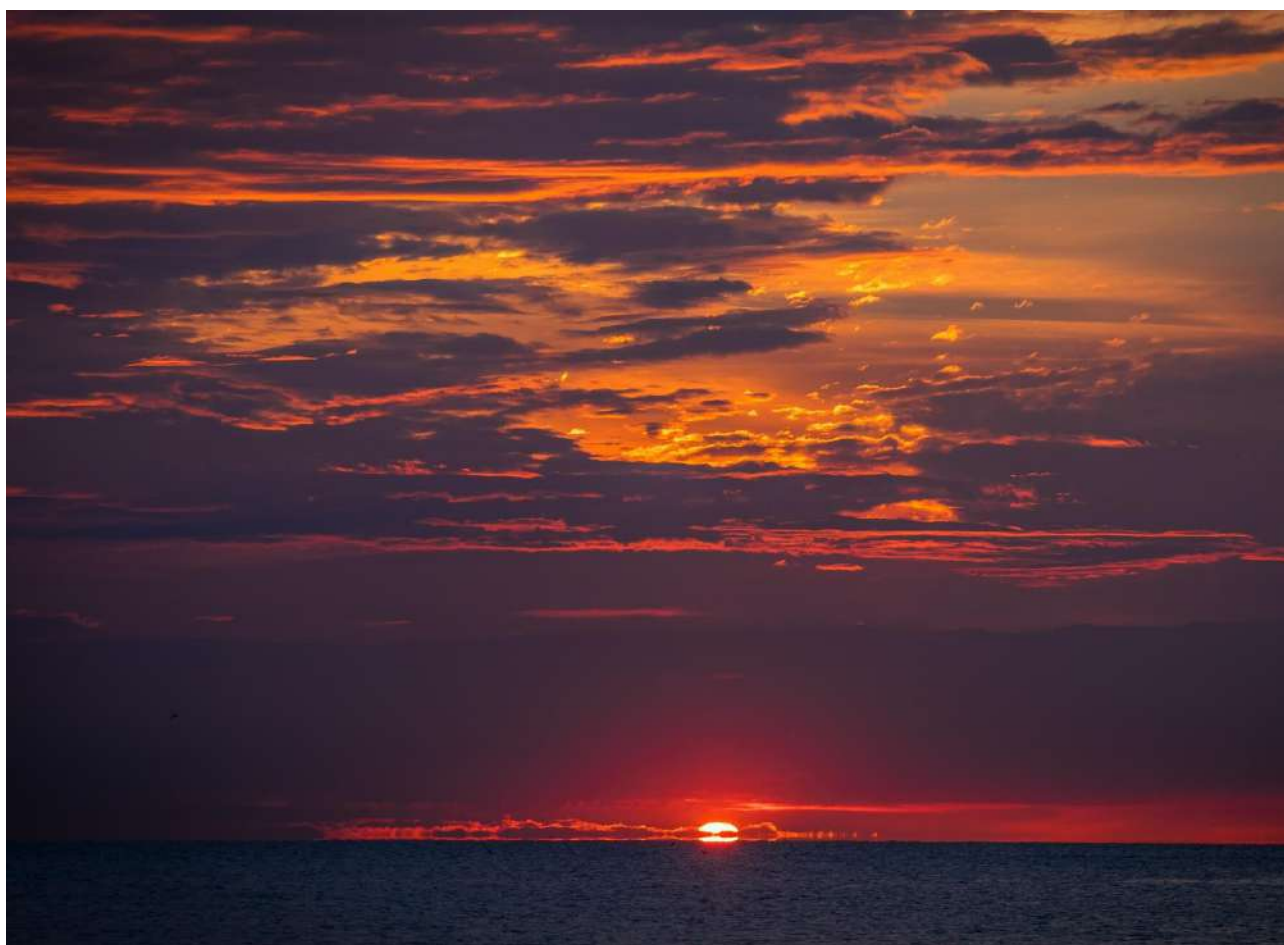

foto: apus la malul Mării Negre, Constanța

I.2. Populație

Din **totalul populației României** după domiciliu la 1 ianuarie 2018, de 22,21 milioane de locuitori (populația după rezidență numără doar 19530631 de persoane), **Regiunea Sud-Est este populată de 2,84 milioane de locuitori, aproximativ 12,8%**, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. Deși regiunea este ocupată majoritar de populație cu naționalitate română (peste 90%), pe teritoriul ei (îndeosebi în zona Dobrogei), conlocuiesc populații cu origini diverse, într-un mediu multicultural istoric, precum romi, lipoveni, ucraineni, aromâni, turci, tătari, bulgari, greci, evrei, armeni etc.

Tabelul 11: Populația după domiciliu la 1 ianuarie 2018 în Regiunea Sud-Est, județe, municipii reședință de județ, grad de urbanizare

Județe/Reședințe de județ	Regiune/Județ	Reședință de județ	Populație rurală	Populație urbană	% urbanizare
Populație după domiciliu la 1 ianuarie 2018					
TOTAL România	22213553	-	9693472	12520081	56,36
Regiunea SUD-EST	2844235	-	1262713	1581522	55,60
Brăila/Brăila	348981	205602	121894	227087	65,07
Buzău/Buzău	470954	135601	271469	199485	42,36
Constanța/Constanța	768049	314936	235981	532068	69,28
Galați/Galați	628276	303638	269577	358699	57,09
Tulcea/Tulcea	239981	87735	121534	118447	49,36
Vrancea/Focșani	387994	93005	242258	145736	37,56

Populația Regiunii Sud-Est este concentrată în 6 județe, cu 390 unități administrativ teritoriale după cum urmează: 11 municipii, 24 de orașe și 356 de comune (cu un număr de 1.447 de sate). **Regiunea Sud-Est cuprinde două dintre cele 10 cele mai populate orașe din România (exceptând Capitala București): Constanța, aflat pe locul 5 cu 314936 de locuitori, Galați, pe locul 7, cu 303638 locuitori**, populația după domiciliu la 1 ianuarie 2018, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. Cel mai urbanizat județ al Regiunii este județul Constanța (70% din populație locuiește în mediul urban), totodată și cel mai populat (768049 locuitori).

¹ Date disponibile pe pagina de internet a Institutului Național de Statistică, Populația după domiciliu la data de 1 ianuarie a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criterii administrativ-teritoriale

I.3. Economie

Conform datelor Institutului de Statistică, PIB-ul regional² în 2016 a fost de 79909,8 milioane lei, reprezentând 10,44% din PIB-ul național. **Din PIB-ul Regional, județul Constanța deține aproape jumătate, fiind de aproximativ șase ori mai mare decât cel al județului Tulcea, dar mult mai mare și comparativ cu celelalte județe. Tot în județul Constanța sunt active o treime din întreprinderile regiunii.** Rata șomajului în județele Regiunii la 30.10.2018 variază de la 2,30%, în cazul județului Constanța (una dintre cele mai mici rate la nivel național) până la 7,01% în cazul județului Buzău (una dintre cele mai mare rate la nivel național).

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în Regiunea Sud-Est, cele mai multe întreprinderi active sunt în sectoarele:

- Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor – 21302 întreprinderi;
- Transport și depozitare – 5758 întreprinderi;
- Industria prelucrătoare – 5468 întreprinderi;
- Construcții- 5087 întreprinderi.

În Sud-Est, **economia regională dispune de un sector industrial diversificat.** Sunt reprezentate aproape toate ramurile industriale: industria petrochimică (ex. Rafinăria de la Năvodari), metalurgică (localizată în Galați și Tulcea), constructoare de mașini (județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați-Tecuci), industria materialelor de construcții (ex. Fabrica de ciment CRH de la Medgidia), industria alimentară, industria textilă (Brăila, Buzău, Focșani), industria lemnului (județele Vrancea și Buzău). În regiune, funcționează 5 șantiere navale, la Brăila, Galați, Tulcea, Mangalia, Constanța, fiind, de asemenea prezente platforme de foraj marin de-a lungul coastei Mării Negre. **Portul Constanța este principalul port maritim al României,** situat strategic pentru a aproviziona cu mărfuri Europa Centrală și de Est, fiind și cel mai mare port de containere din Marea Neagră, prevăzut de asemenea, cu dane de descărcare pentru mărfuri, dar și cu un terminal modern pentru călători³. **Agricultura, reprezintă, de asemenea, un sector important,** în regiune fiind concentrată o pondere semnificativă a terenurilor arabile din România, totodată fiind bine reprezentate și creșterea animalelor sau pomicultura. De asemenea, datorită condițiilor de climă și de sol ale regiunii, județele Vrancea (ex.zona Dealu Mare) și Constanța (ex.zona Murfatlar) sunt recunoscute pentru viticultură.

I.4. Infrastructură suport pentru turism - sănătate, educație, cultură

Infrastructura sanitară, publică sau privată, din Regiunea Sud-Est, în special cea de urgență (cea mai relevantă pentru sectorul turistic, alături de rețelele de farmacii) este bine reprezentată numeric în reședințele de județ, în zona urbană, cu lacune în zona rurală (în perspectiva dezvoltării turismului rural). În momentul de față, **investițiile publice** (inclusiv cele co-finanțate din fonduri structurale europene) din domeniul sanitar **se concentrează asupra creșterii calității infrastructurii sanitare**

² PIB regional este corespondentul regional al PIB. Produsul intern brut (PIB) este egal cu suma utilizărilor finale de bunuri și servicii ale unităților instituționale rezidente (consumul final efectiv, formarea bruta de capital fix) plus exporturile minus importurile de bunuri și servicii

³ <http://www.adrse.ro/Regiunea/Economia.aspx>

(starea spitalelor și ambulatoriilor, dotări). Totodată, cea mai relevantă zonă a infrastructurii de sănătate din perspectivă turistică este cea privind turismul medical, de sănătate și de wellness. În ceea ce privește turismul medical, infrastructura relevantă din Regiune este cea a sectorului privat (de obicei, în stomatologie, dar nu numai), însă **zona de sănătate și wellness este bine acoperită de sanatoriile balneare în județul Constanța** (cel mai cunoscut fiind Sanatoriul Balnear și de Recuperare Techirghiol).

În ultimii ani, România acuză o tot mai acută lipsă de personal, dublată de o criză a forței de muncă calificate. Sectorul turismului și al ospitalității se confruntă, în plus față de contextul general nefavorabil dat de migrația forței de muncă peste granițe și a unui învățământ vocațional fragmentat, nealiniat la nevoile reale ale pieței (datorită politicilor educaționale care au dus la desființarea școlilor profesionale și de meserii), cu fluctuația și lipsa de retenție de personal dată de specificului sezonier al acestui domeniu de activitate. **În prezent, educația și formarea profesională pentru sectorul hotelier și turistic din regiune este asigurată, în principal, printr-o serie de licee specializate, instituții de învățământ vocațional și în facultățile** cu profil economie și geografie din cadrul anumitor universități. În ceea ce privește profilele turism și industrie alimentară, oferta regională este de doar **732 locuri în 2019**, cu specializările bucătar, cofetar-patiser, ospătar și lucrător hotelier. Cea mai mare ofertă este în județul Constanța, însă atât local, cât și regional insuficientă față de fenomenul de dezvoltare turistică, coroborat cu migrația forței de muncă. Dintre universitățile publice cu specializări în turism, Universitatea Ovidius din Constanța și Universitatea Dunărea de Jos din Galați sunt cele mai importante. **Numărul de studenți absolvenți, incluzând aici și oferta universitară privată rămâne nesatisfăcător în raport cu nevoile pieței de forță de muncă calificată atât în perspectivă cantitativă, cât și calitativă.**

Infrastructura culturală a Regiunii Sud-Est este deosebit de relevantă pentru dezvoltarea potențialului turistic al zonei. Reprezentative numeric pentru infrastructura culturală publică (care poate avea impact asupra turismului prin consumul cultural de produse culturale specifice - vizite muzeale, spectacole de teatru, operă, dans, vizionare de filme, documentare în bibliotecile majore) sunt muzeele, instituțiile de spectacole, cinematografele. Datele regionale disponibile la nivelul anului 2017 privind distribuția cantitativă a acestora (numărul de astfel de instituții pe județe) arată faptul că **Regiunea dispune de 12 cinematografe, 25 de instituții de spectacole, 74 muzee și colecții publice și 1147 de biblioteci.** Infrastructura culturală a regiunii **reclamă îmbunătățiri atât la nivel fizic (infrastructură propriu-zisă), dezvoltare de noi puncte de interes (săli de spectacole, săli multifuncționale), cât și din perspectiva activității cu publicul**, inclusiv în ceea ce privește adresarea la un public internațional, marketingul, volumul și dinamismul evenimentelor și activității culturale uzuale.

I.5. Mediu, arii protejate

Relevanța unei analize de mediu din perspectiva potențialului turistic se apleacă asupra condițiilor de mediu natural (proprietăți ale aerului, apei, zone protejate) care pot îmbunătăți sănătatea și pot reprezenta motive de vizitare pe perioade determinate. Poziționarea geografică și influența apelor și a reliefului mențin o calitate bună a aerului în aglomerările urbane din Regiunea Sud-Est, printre cele mai puțin poluate din România. Totodată, zonele de litoral sunt recunoscute pentru aerosoli.

Regiunea Sud-Est este regiunea cu cea mai mare suprafață din ariile protejate din totalul României (43,8% din totalul suprafețelor protejate din România), precum și regiunea cu cea mai mare suprafață ocupată de arii naturale protejate (aproximativ 32% din suprafața regiunii). Pe teritoriul ei, se află 144 de arii naturale protejate de interes național - inclusiv o rezervație a biosferei, un parc național și 3 parcuri naturale – precum și 108 situri care fac parte din rețeaua comunitară Natura 2000. Datorită varietății de condiții geoclimatice existente, fiecare județ prezintă trăsături specifice în ceea ce privește habitatele și speciile de floră și faună⁴.

foto: habitat în Delta Dunării, județul Tulcea

⁴ Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud- Est http://www.adrse.ro/Regiunea/Arii_protejate.aspx

Teritoriul Rezervației Biosferei Delta Dunării, cel mai important reper turistic din această categorie, are o suprafață totală de circa 580.000 de hectare și cuprinde Delta Dunării propriu-zisă, dar și Complexul lacustru Razim-Sinoe, Dunărea maritimă până la Cotul Pisicii inclusiv zona inundabilă Somova-Parcheș, lacul Sărături-Murighiol și zona marină cuprinsă între litoral și izobata de 20m. Teritoriul Rezervației este amplasat pe teritoriile administrative a 3 județe: Tulcea (87,73%), Constanța (12,23%) și Galați (0,14%). **Delta Dunării este a treia ca mărime din Europa și se află pe locul 22 la nivel mondial.** Delta crește an de an cu aproximativ 40 mp. Din suprafața Deltei, doar 10% este reprezentată de uscat. Peste 3 000 km² sunt reprezentați de ecosisteme naturale acvatice și terestre, destinate reconstrucției ecologice.

În Delta Dunării, sunt întâlnite 30 de habitate protejate la nivel european, dintre care 8 sunt strict protejate, unele dintre acestea fiind întâlnite doar în România. Din 1990, Delta Dunării și celelalte unități adiacente au fost declarate Rezervație a biosferei, în cadrul Programului UNESCO „Omul și Biosfera”. Tot în această perioadă, Delta Dunării a fost recunoscută ca zonă umedă de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor de apă, în cadrul Convenției Ramsar, iar o suprafață de 340.000 de hectare, au fost recunoscute ca parte a patrimoniului natural universal în cadrul Convenției UNESCO de protejare a patrimoniului universal cultural și natural.

foto: peisaj în Delta Dunării, județul Tulcea

I.6. Transporturi, mobilitate, accesibilitate

Din perspectivă turistică, accesibilitatea internațională către regiune și locală în cadrul Regiunii Sud-Est este relevantă, în vederea evaluării potențialului de dezvoltare turistică și a nevoilor subsecvente. În ceea ce privește **accesibilitatea rutieră către Regiune**, accesul se poate realiza utilizând cele 3 coridoare de transport pan-european care tranzitează regiunea (4,7 și 9), utilizând, de asemenea, drumurile europene E60, E85, E87 și E675. Majoritatea intrărilor internaționale în Regiune, mai ales din statul vecin Bulgaria, se realizează pe cale rutieră (conform datelor Institutului Național de Statistică, în 2017, 63% din numărul total de sosiri internaționale în România au fost realizate pe cale rutieră). Autostrada A2, cunoscută și sub numele de Autostrada Soarelui, leagă litoralul Mării Negre (Constanța) de București și permite accesul facil dinspre capitală sau alte zone pentru care Bucureștiul reprezintă nod de transport, către a doua cea mai mare piață turistică a țării. **Cu excepția autostrăzii A2 și a unei serii de drumuri expres, accesibilitatea rutieră în Regiune este vitregită de absența unei infrastructuri rutiere competitive**, înregistrând o densitate scăzută a drumurilor publice la 100 km față de alte zone ale României. Doar 4385 de km din drumurile regiunii sunt modernizate, din totalul de 10971, ceea ce afectează distanțele timp interurbane folosind mijloace rutiere, cu unele medii sub 60 km/h.

Accesibilitatea feroviară este, cu excepția relației București-Constanța (în care au fost investite fonduri structurale în infrastructură, asigurând acum legătura în 2 ore), **slab dezvoltată, atât în perspectivă națională, cât și internațională**. Tulcea (poarta de intrare în Delta Dunării) nu este legată direct de capitală, fiind necesare 5 ore pentru a parcurge distanța utilizând trenul. Doar o treime din căile ferate sunt electrificate. Din perspectiva popularității căii ferate ca mod de acces internațional, lipsa competitivității infrastructurii feroviare în fața altor tipuri de transport fac ca doar 2% dintre cei care intră în România să o facă utilizând trenul (conform datelor din 2017 ale Institutului Național de Statistică).

Accesibilitatea maritimă, din perspectivă turistică internațională, este posibilă, în principal în virtutea Portului Constanța. În 2019, CN Administrația Porturilor Maritime SA Constanța a prognozat 21 de sosiri, respectiv acostarea a 7 nave în maxim 6 escale/fiecare (dintre care doar 2 sosiri sunt escale de croazieră maritime, restul fiind fluviale), înregistrând o scădere importantă, explicabilă și în virtutea contextului geo-politic european (criza migranților etc.). **Navele programate cu escală în Portul Constanța în 2019, sunt majoritar nave cu capacități mici, destinate turismului pentru seniori, evocând cauze precum o atractivitate turistică în scădere pentru perioada operării, costuri excesive de acostare și/sau marketing defectuos pe segmentul de clienți de croazieră**. Accesibilitatea maritimă din acest punct de vedere este una redusă. Totodată, sunt utilizate și din perspectivă turistică porturile interioare precum Brăila, Tulcea ș.a. În sezonul croazierelor (aprilie-noiembrie), prin Tulcea trec 129 de vase de croazieră, prin Sulina 21 vase de croazieră, prin Hârșova 7 vase de croazieră, prin Cernavodă 10 vase de croazieră, prin Fetești 26 vase de croazieră, prin comuna Sfântu Gheorghe 11 vase de croazieră și prin Brăila 6 vase de croazieră.

Accesibilitatea aeriană în regiune nu este una reprezentativă. Conform datelor Institutului Național de Statistică⁵, situația transportului internațional și intern de pasageri al aeroporturilor pe **primele două**

⁵Date prelucrate din documentul Transportul Aeroportuar de pasageri și Mărfuri, http://www.insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/transportul_aeroportuar_de_pasageri_si_marfuri_in_sem1_2018.pdf, pag 35-36

trimestre ale 2018 relevă un trafic modest de pasageri pe cele două aeroporturi publice din Regiune.

Cu toate acestea, cel mai important nod aviatic al României, Bucureștiul, este bine conectat cu destinația principală a Regiunii Constanța, rutier și feroviar, descurajând posibilitățile de dezvoltare a Aeroportului local pentru alte zboruri decât charter-urile. Accesibilitatea aeriană rămâne un subiect important în perspectiva dezvoltării turistice, păstrând tendința de creștere observată la nivelul ultimilor ani. Intrările prin aeroporturi s-au dublat în ultimul an (2017 față de 2016, conform datelor Institutului Național de Statistică), intensificându-se astfel tendința de creștere față de anul precedent (2016 față de 2015 -/+47%). Disponibilitatea zborurilor directe față de capitală reprezintă un factor important, care afectează numărul de sosiri în această destinație.

Graficul 3: Reprezentare grafică a coridoarelor de transport Pan-Europene care traversează Regiunea

I.7. Resurse turistice

Noțiunea de resursă turistică include, pe lângă atracțiile turistice pretabile pentru vizitare, și elemente naturale sau antropice, care pot fi valorificate direct în activitățile turistice ca „materie primă”, generând diferite forme de turism (izvoarele minerale și nămolul favorizează turismul balnear; vântul, zăpada, oglinzile de apă generează turism sportiv; diferitele tipuri de bio-climat și aerul ozonat - turismul climateric; agricultura montană - agroturismul; satele - turismul rural etc.). Conceptul de resursă turistică a fost introdus în ultimele decenii, când turismul a devenit o adevărată industrie și care, ca orice activitate economică, se bazează pe exploatarea și valorificarea unor resurse. Prin conținutul, specificul și valoarea sa, orice resursă turistică poate deveni, în timp și spațiu, punct de atracții pentru piața turistică.

Județul Brăila dispune de resurse turistice naturale specifice atât zonei de câmpie, cât și Luncii Dunării, printre care cele mai semnificative sunt Parcul Natural Balta Mică a Brăilei, Insula Mare a Brăilei și stațiunea balneoclimaterică Lacu Sărat (un vechi curs al Dunării, blocat acum, având fundul acoperit cu mâl terapeutic). **Din perspectivă antropogenă, resursele relevante ale județului sunt concentrate în Municipiul Brăila**, oraș care s-a dezvoltat în mod natural, la zona de intersecție a trei provincii istorice (Țara Românească, Moldova și Dobrogea), ca un puternic port fluvial pe Dunăre. În 1877, Brăila era al doilea cel mai important oraș al țării, perioadă în care atrage o societate prosperă, care lasă moștenire un patrimoniu valoros, din perspectivă culturală și arhitectonică, până la trecerea României sub regimul comunist, precum edificii cu o arhitectură valoroasă (Palatul Agriculturii, Moara Violattos, Silozurile Anghel Saligny, Case Memoriale, Centrul Istoric), **majoritatea fiind prost întreținute și neexploatate în scop turistic**. Muzeele existente și produsele culturale generate locale (festivaluri etc.) răspund nevoilor locale, însă au perspective turistice internaționale limitate sau nișate.

foto: Lunca Dunării, Brăila

foto: Silozurile Anghel Saligny, Brăila

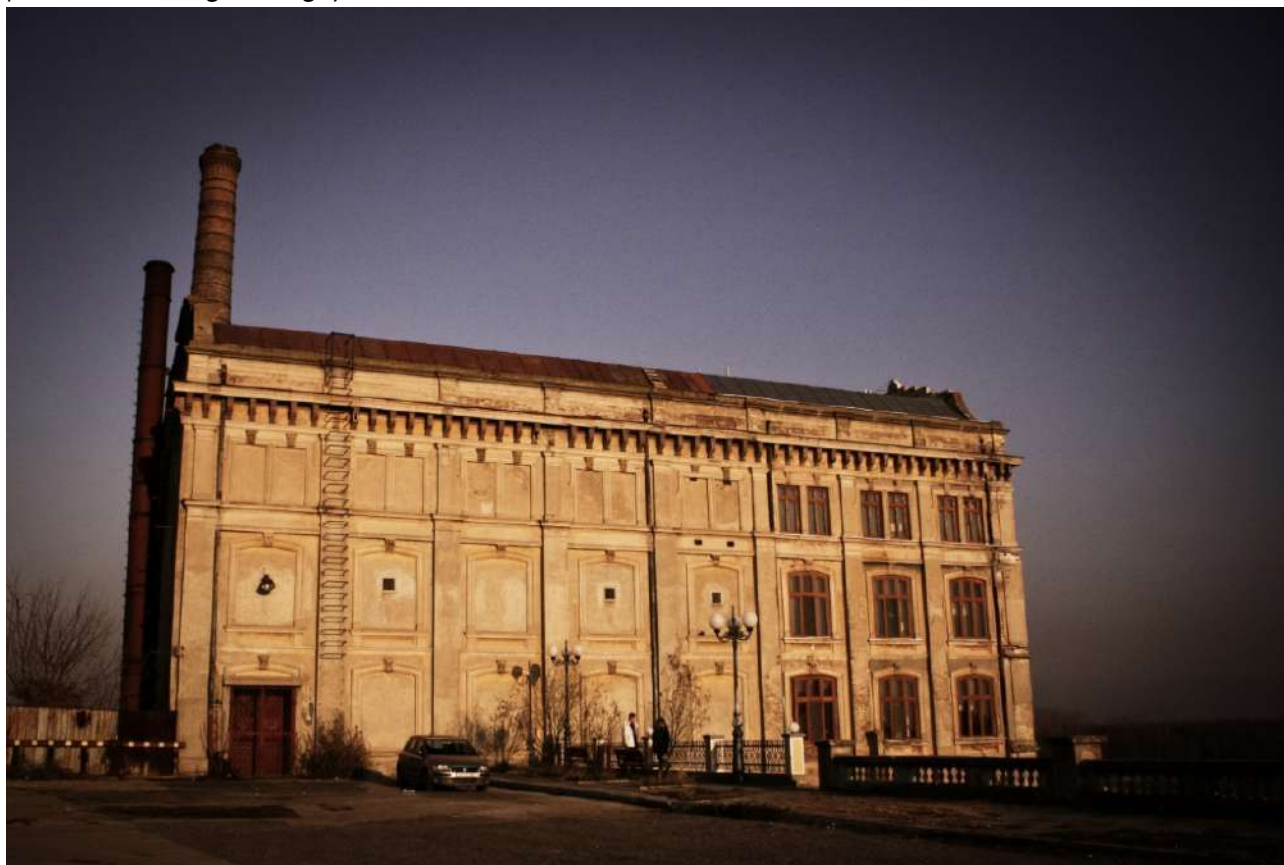

foto: Moara Violattos, Brăila

Județul Buzău este reprezentativ pentru potențialul turistic natural, datorită diversității reliefului și a prezenței zonelor muntoase (munții Buzăului, Masivele Siriu, Monteoru, Podul Calului) și deluroase. Găzduiește 15 rezervații și monumente ale naturii, arii naturale protejate de interes național, 47 de peșteri, lacuri și cascade. Una dintre cele mai cunoscute stațiuni balneoclimaterice, Sărata-Monteoru, care sunt facil accesibile din capitală, se află în județul Buzău. Totodată, sunt prezente ape terapeutice, izvoare cu ape minerale și termale. **O resursă turistică naturală importantă sunt Vulcanii Noroioși, fenomen unic la nivelul teritoriului Uniunii Europene. Din perspectivă antropică, cele mai importante resurse ale județului Buzău includ edificii religioase** (peste 60 de biserici de lemn, din care parte sunt monumente istorice - valoroase în virtutea vechimii, picturilor, obiectelor de rit), **muzee și colecții cu specific local**, case memoriale și evenimente culturale de importanță locală și națională. Una dintre resursele relevante și specifice ale zonei Buzăului este **Podgoria Dealu Mare, care permite dezvoltarea turismului gastronomic și viticol, odată cu creșterea calității și reputației vinurilor și cramelor din Regiune.**

foto: Podgorie Dealu Mare, Buzău

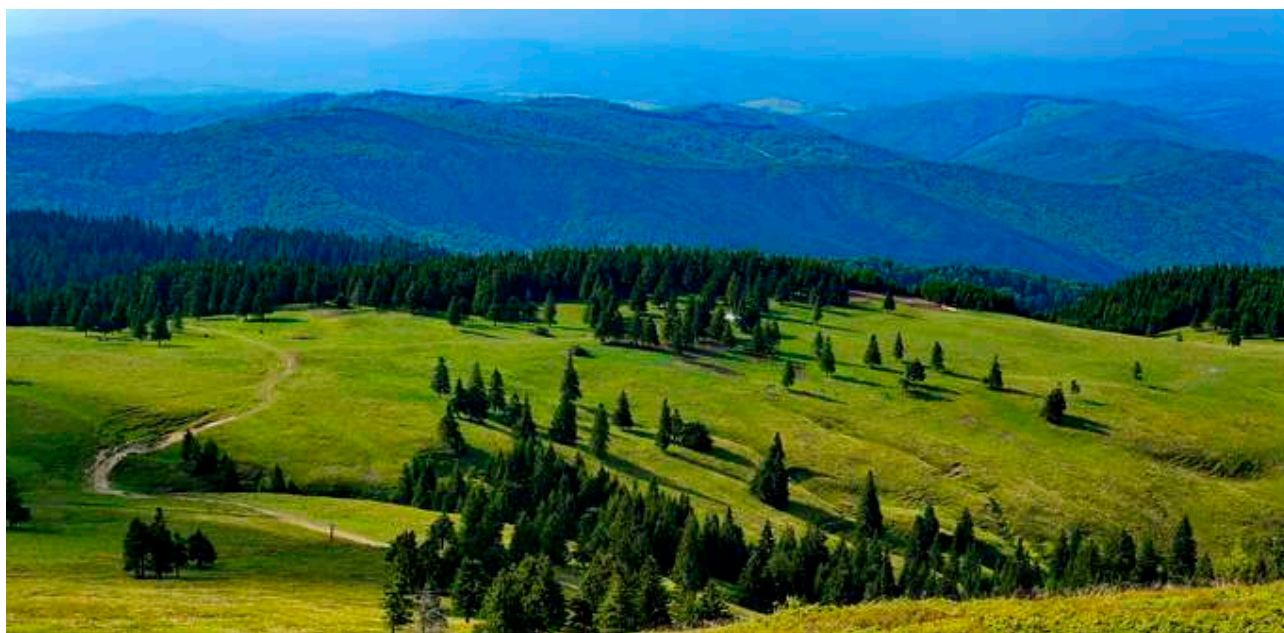

foto: Munții Buzăului, Buzău

Județul Constanța este unul dintre județele cu cel mai mare potențial turistic din România, datorită complexității resurselor turistice existente pe teritoriul lui. Cele mai relevante resurse naturale care susțin turismul natural, de leisure și cel de wellness sunt, în mod evident, litoralul Mării Negre, județul adunând toate stațiunile reprezentative, Lacul Techirghiol cu nămolul recunoscut pentru calitățile balneoterapeutice, lacurile de agrement (pe care se practică sporturi nautice), dar și Cheile Dobrogei (Masivul Geologic Cheia). Din perspectivă culturală și antropogenă, resursele județului Constanța sunt semnificative, pe teritoriul său, aflându-se o treime din toate monumentele istorice de valoare națională și universală din Regiune, de la vestigiile cetăților coloniale grecești (Tomis, Histria), castelele romane, Tropaeum Traiani de la Adamclisi, ceramica de Hamangia, până la patrimoniul construit al Constanței cu edificii de valoare universală, precum Cazino-ul Constanței (art-nouveau) și multe altele. De asemenea, Constanța concentrează celalaltă zonă viticolă de renume a Regiunii, cu podgoriile Murfatlar, Ostrov etc. Municipiul Constanța și, în speță județul, adună într-un teritoriu restrâns (Peninsula) edificii religioase care aparțin tuturor cultelor, în vreme ce viața culturală locală demonstrează un grad crescut de multi și interculturalitate, într-un climat de toleranță specific Dobrogei și poate unic în Balcani. În timpul sezonului estival, în Constanța este organizat Festivalul Neversea, festival de muzică electronică care atrage anual peste 200 de mii de participanți din mai multe state.

foto: Stațiunea Mamaia, Constanța

foto: Festivalul Neversea, Constanța

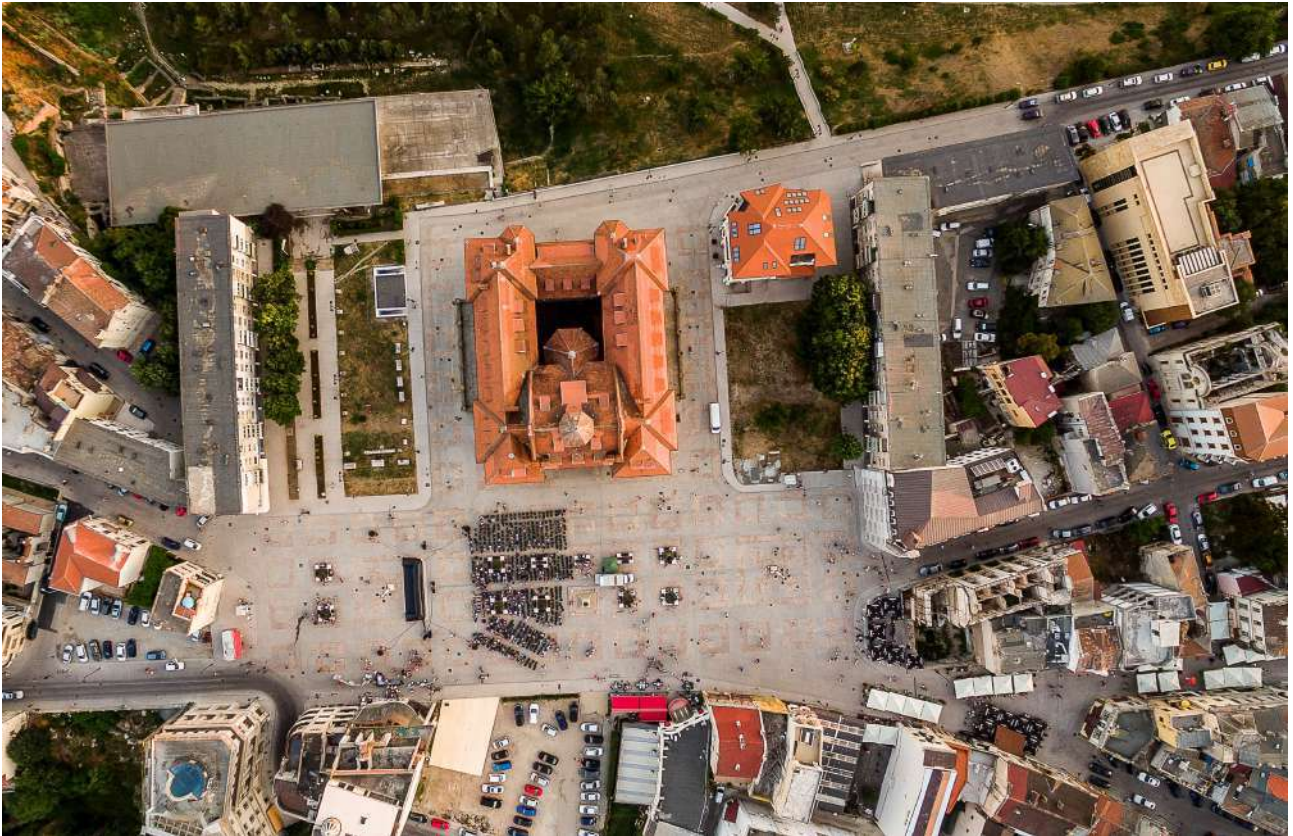

foto: Piața Ovidiu, Peninsulă, Constanța

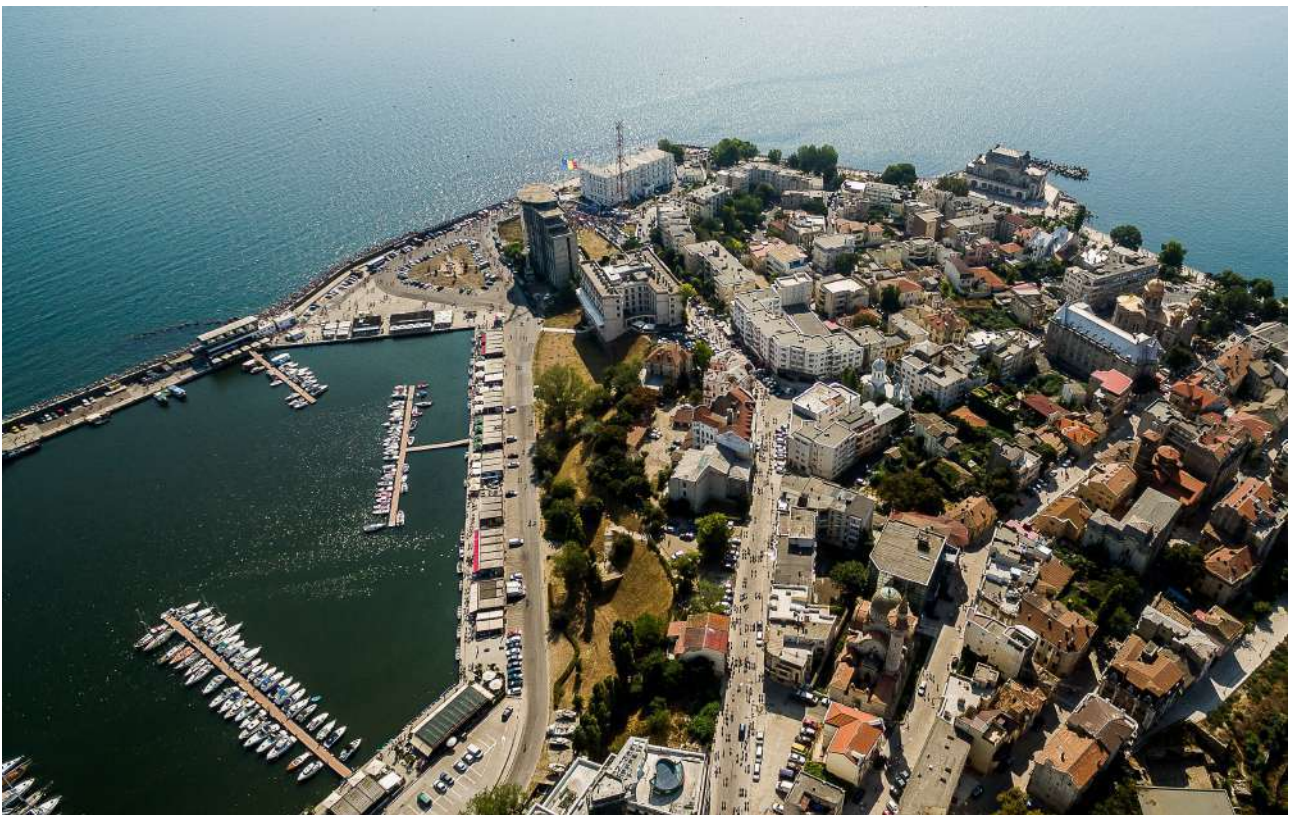

foto: Portul Turistic Tomis, Peninsulă, Constanța

Județul Galați nu are tradiție turistică, însă dispune de o serie de resurse turistice care pot satisface nevoile locale de agrement sau pot fi conectate la trasee și circuite turistice culturale sau naturale în Regiune. Resursele naturale relevante se leagă de prezența Dunării, cu faleza acesteia și lacurile din zonă și de rezervația naturală Dunele de nisip de la Hanu Conachi. Resursele antropogene includ o infrastructura muzeală a centrelor urbane, o rezervație paleontologică și o serie de podgorii.

foto: Galați, vedere panoramică la asfințit

Potențialul turistic al județului Tulcea se leagă primordial de resursele naturale și în special, de prezența Biosferei Deltei Dunării, unică la nivel european și aflată în Patrimoniul UNESCO, dar și de prezența Munților Măcin, cel mai vechi lanț muntos din România. Oferte conexe pot fi construite pe baza resurselor antropogene, precum siturile arheologice și cetățile Enisala, Halmyris, Orgame, podgoriile din zonă, infrastructura muzeală din Tulcea (muzee), patrimoniul construit în Tulcea, Sfântu Gheorghe și Sulina, peisajul arhitectonic rural specific Deltei, evenimentele culturale și sportive cu perspectivă internațională și națională.

foto: Delta Dunării, județul Tulcea

foto: Cetatea Enisala, județul Tulcea

Județul Vrancea dispune de o varietate de resurse turistice. Resursele naturale sunt, de asemenea, diverse, constând într-un număr sporit de parcuri și rezervații naturale care pun în valoare peisajul, relieful, formațiunile geologice, cascadele și vârfurile muntoase. Un obiectiv unic este Rezervația Naturală Focul Viu de la Andreiașu de Jos, emanații de gaze inflamabile la suprafață (flăcări înalte de 30 cm). Printre resursele antropogene specifice, în Vrancea se regăsesc **Mausoleele ridicate în urma primului război mondial** (Mărăști, Mărășești, Eroilor, Soveja), lăcașe de cult, monumente istorice, case memoriale și muzee. Totodată, județul este recunoscut pentru viticultură, **în virtutea podgoriilor Panciu, Odobești și Cotești**.

foto: Munții Vrancei, județul Vrancea

foto: Podgorie, județul Vrancea

I.8. Facilități

I.8.a. Infrastructură turistică

Din cele 7905 de structuri de primire turistică din România (la nivelul anului 2017), 1208 (15.28%) erau situate în Regiunea Sud-Est și 838 în județul Constanța (10,6% din totalul național). **În ceea ce privește hotelurile din România, Regiunea Sud-Est deține cca. 26% din totalul național** (409 hoteluri din 1577 în toată țara în 2017), **din care doar județul Constanța contribuie cu 20,54% din totalul național** (324 hoteluri). De la intrarea în Uniunea Europeană, România și-a mărit capacitatea de cazare cu 53,4% de la intrarea în Uniunea Europeană (2007) până în 2017, 11 ani mai târziu, de la 57,13 milioane la 87,65 milioane de locuri zile (indicator utilizat de Institutul Național de Statistică pentru a măsura capacitatea de cazare). **Totuși, regiunea Sud-Est nu și-a mărit aproape deloc capacitatea de cazare în ecartul de 11 ani** (12,67 milioane locuri zile în 2007, 14,11 milioane în 2017), scăzând astfel ca pondere în capacitatea de cazare națională de la 22,19% la 16,09%. **Județul Constanța deținea, la finalul anului 2017, cea mai mare pondere a capacității de cazare dintre toate județele Regiunii, respectiv 11,91% din toată capacitatea națională**, în vreme ce următorul județ (Buzău) deținea doar 1,4% din capacitatea națională, iar restul județelor nu au atins pragul de 1%.

foto: Infrastructură hotelieră, stațiunea Mamaia, Constanța

Sunt constituite Centre de Informare și Promovare Turistică, însă structura și modul lor de organizare (în majoritate, departamente ale autorităților publice locale), cât și **sub-finanțarea acestora, nu le permit să fie competitive, utilizându-se mult prea puțin instrumentele digitale**, în vreme ce **absența Organizațiilor de Management al Destinației contribuie la un marketing turistic lacunar al Regiunii**.

I.8.b. Facilități de recreere

Regiunea Sud-Est conține multe tipuri de facilități de recreere, însă nu suficiente pentru a pune în valoare potențialul turistic la nivel regional. Județul Constanța oferă cele mai multe și diverse facilități, care susțin cu precădere turismul de leisure (plaje, parcuri de distracții și acvatice, localuri de alimentație publică și viață de noapte) cu ofertele complementare (turism sportiv- de obicei, sporturi acvatice, centre de echitație, turism cultural și ecumenic, turism balnear- vezi Sanatoriul de la Techirghiol etc.). Facilitățile din județul Tulcea se concentrează asupra specificului local, marcat de prezența Deltei Dunării, de obicei pentru eco-turism, turism rural și pentru practicarea pescuitului sportiv și a sporturilor nautice.

foto: Delta Dunării, județul Tulcea

foto: Podgorie în Vrancea

Analiza potențialului turistic în Regiunea Sud- Est, proiectul Development of Sustainable Cultural Tourism în the Black Sea Basin- CULTOUR-BSB, BSB-117

Județul Buzău dispune de facilități pentru turismul balneoclimateric, sportiv (centre pentru rafting și ciclism), vânătoare, gastronomic, cultural și de drumeție. Județul Vrancea dispune de facilități precum crame cu zone de degustare a vinurilor, trasee de foto-safari și zone de bird-watching, centre pentru ciclism, echitație, ciclism montan etc. Județele fără tradiție turistică, precum **Brăila sau Galați, dispun de facilități de recreere destinate în principal populației locale**, precum parcuri, zone de promenadă, zone pentru pescuit sportiv, infrastructuri de agrement.

foto: cramă, județul Buzău

I.9. Trasee turistice

Oferta de trasee turistice a Regiunii Sud-Est este una bogată și diversă, punând în valoare relieful și resursele culturale și naturale și facilitățile turistice ale teritoriilor sale. De obicei, traseele turistice promovate sunt județene sau interjudețene și pot fi mono-tematice sau pot atinge într-un singur traseu mai multe forme de turism. Sunt promovate și câteva trasee transfrontaliere (istorice- castrul roman, culturale- cap Kaliacra, Balcic- Bugaria).

Județul Brăila oferă o serie vastă de trasee terestre pentru drumeții, campare, pescuit, observarea speciilor, cicloturism și trasee navigabile (inclusiv caiac canoe). Județul Galați propune o ofertă de trasee fluviale (excursii de câteva ore pe Dunăre). Județul Buzău oferă o multitudine de trasee montane (peisaj, campare, turism de aventură), cicloturism, dar și trasee culturale precum Drumul Cramelor, Drumul Ambrei.

foto: cai sălbatici în zona Luncii Dunării

Analiza potențialului turistic în Regiunea Sud- Est, proiectul Development of Sustainable Cultural Tourism în the Black Sea Basin- CULTOUR-BSB, BSB-117

Constanța propune trasee de litoral, culturale (arheologic-istorice în teritoriu, în oraș), ecumenice, naturale, speologice, în vreme ce în județul Tulcea, alături de traseele tematice pentru peisaj, campare, drumeții, cicloturism sau traseele ecvestre, sunt promovate traseele navigabile și terestre în Delta Dunării. Vrancea oferă trasee montane și culturale (ecumenice, istorice, gastronomice).

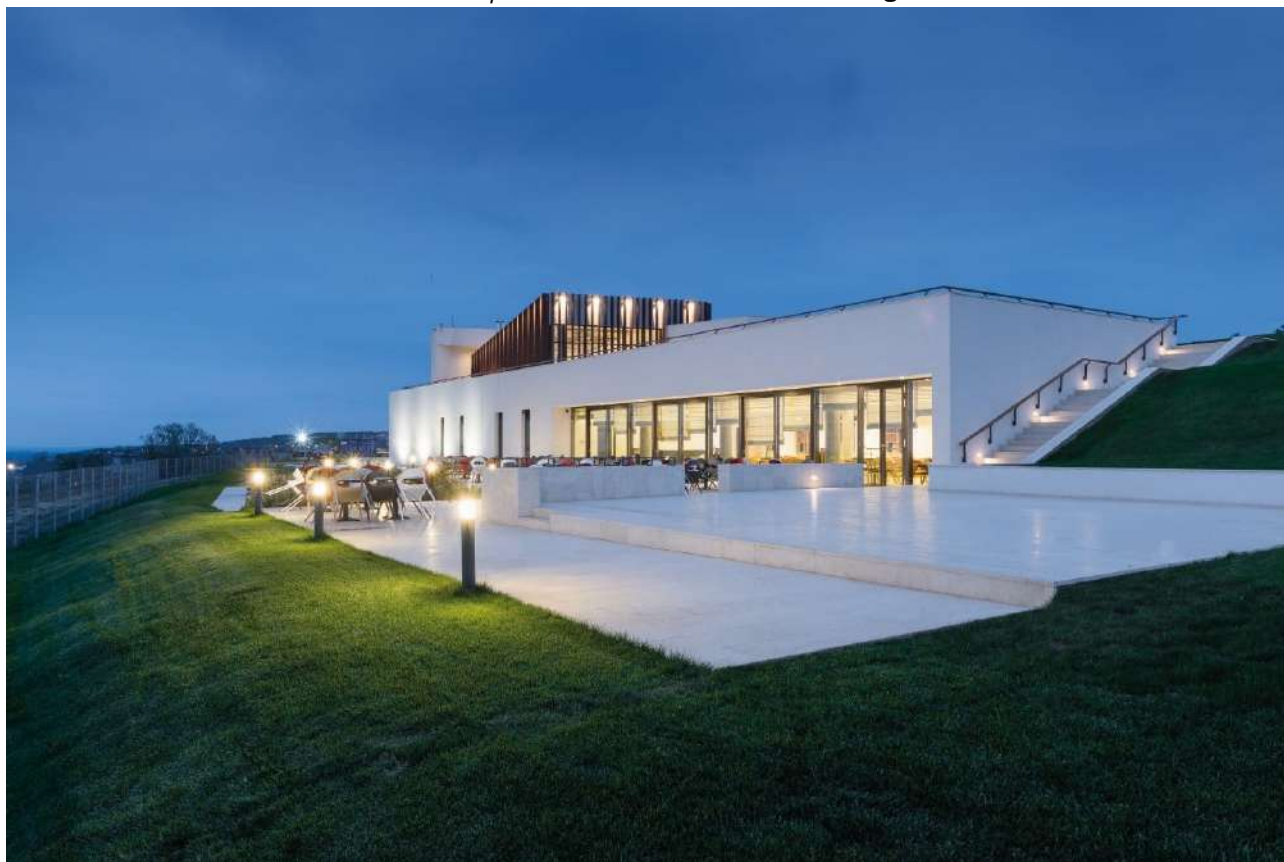

foto: Crama Rasova, Constanța

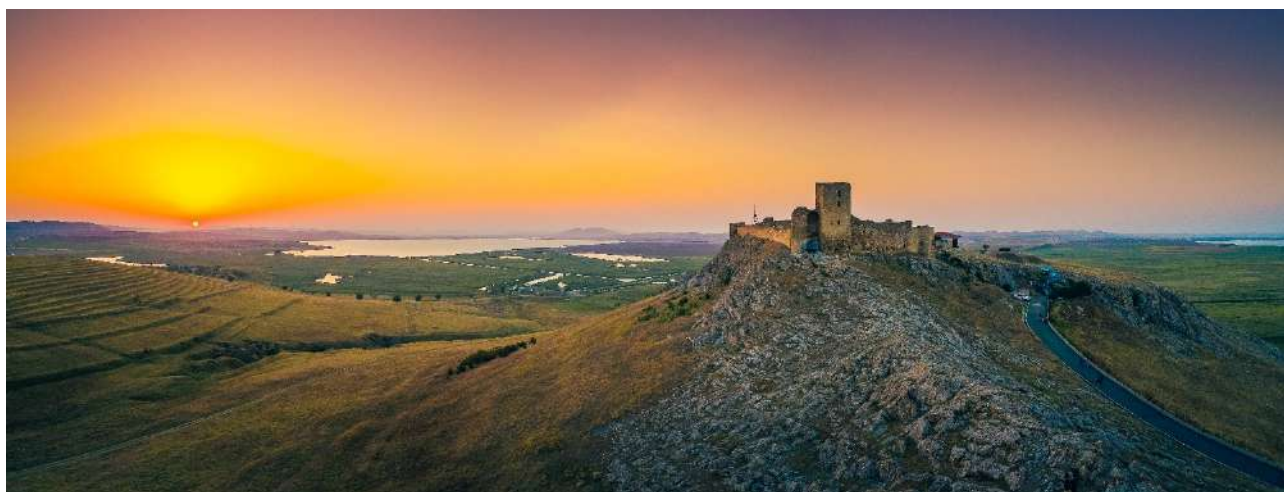

foto: Cetatea Enisala la apus, județul Tulcea

foto: Cetatea Histria, județul Constanța

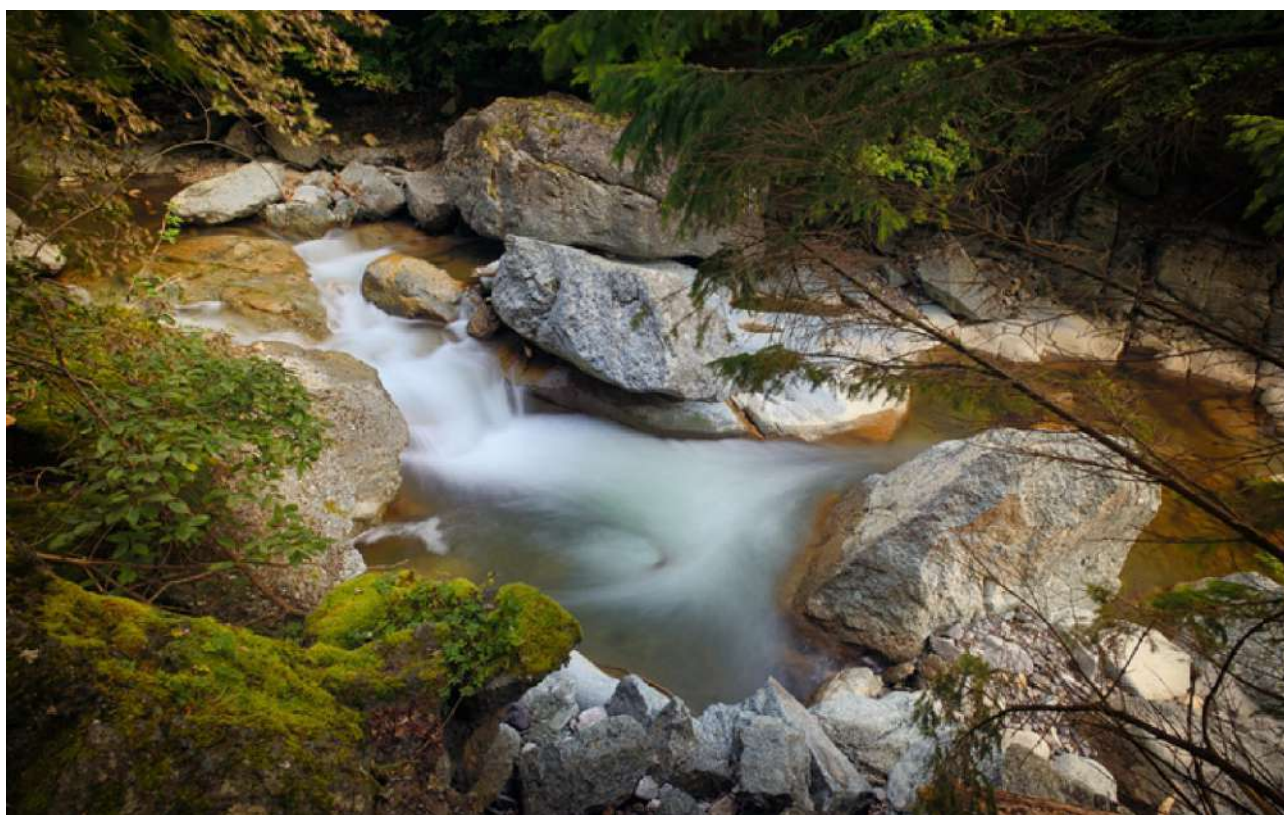

foto: Cascada Putna, județul Vrancea

II. Turismul actual în Regiunea Sud-Est

II.1. Gradul de interes turistic domestic, internațional

În anul 2017, în Regiunea Sud-Est au sosit în structuri de cazare 1,5 milioane de români și cca. 115 mii de turiști străini. Deși Regiunea atrage cca. 16% dintre turiștii români, în ceea ce privește profilul internațional este foarte slab reprezentată, atrăgând doar 4% dintre turiștii străini la nivel național, nefiind o zonă atractivă pentru aceștia, în ciuda prezenței Deltei Dunării și a litoralului românesc. În cazul turismului domestic, se observă o tendință de creștere față de 2007 (în urmă cu 11 ani) de 39%, în timp ce turismul internațional descrește cu 11%. **Județul Constanța concentrează 77% dintre sosirile domestice și 54% dintre cele internaționale, litoralul Mării Negre fiind, de departe, destinația principală a Regiunii.**

Tabelul 2: **Sosiri turiști români și străini în Regiunea Sud-Est, 2007 vs. 2017⁶**

Teritoriu	Sosiri turiști români 2007	Sosiri turiști români 2017	Evoluție turiști români 2007 vs. 2017 %	Sosiri turiști străini 2007	Sosiri turiști străini 2017	Evoluție turiști străini 2007 vs. 2017 %
Total	5420968	9383266	73,09	1550957	2760080	77,96
Regiunea Sud-Est	1101791	1527784	38,66	129267	114931	-11,09
Brăila	54647	73759	34,97	7308	6572	-10,07
Buzău	59527	84638	42,18	5057	6614	30,79
Constanța	842945	1173084	39,16	83259	62458	-24,98
Galați	55300	85033	53,77	10469	13186	25,95
Tulcea	53630	76284	42,24	20445	24146	18,10
Vrancea	35742	34986	-2,12	2729	1955	-28,36

Turiștii români au petrecut în 2017, în medie, 3,44 de nopți în Regiunea Sud-Est, cu o treime peste media națională de 2,32 nopți, datorită specificului turistic al acesteia, determinat de turismul de relaxare și litoral. Totuși, de la momentul intrării în Uniunea Europeană, în 2007 și până în prezent, se manifestă o tendință de descreștere în cazul ambilor indicatori, datorată atât schimbărilor de comportament de consum turistic, cât și competiției în creștere cu alte piețe turistice. Cea mai mare medie de ședere domestică din 2017 se înregistrează în județul Constanța (3,85), iar cea mai mică în județul Galați (1,50). În ceea ce privește turismul internațional, cea mai mare medie de ședere se înregistrează în Brăila (4,48) și în Constanța (3,36), iar cea mai mică în județele Buzău (2,01%) și Vrancea (1,94%).

⁶ sursă: prelucrare date Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo Online, accesată în aprilie 2019

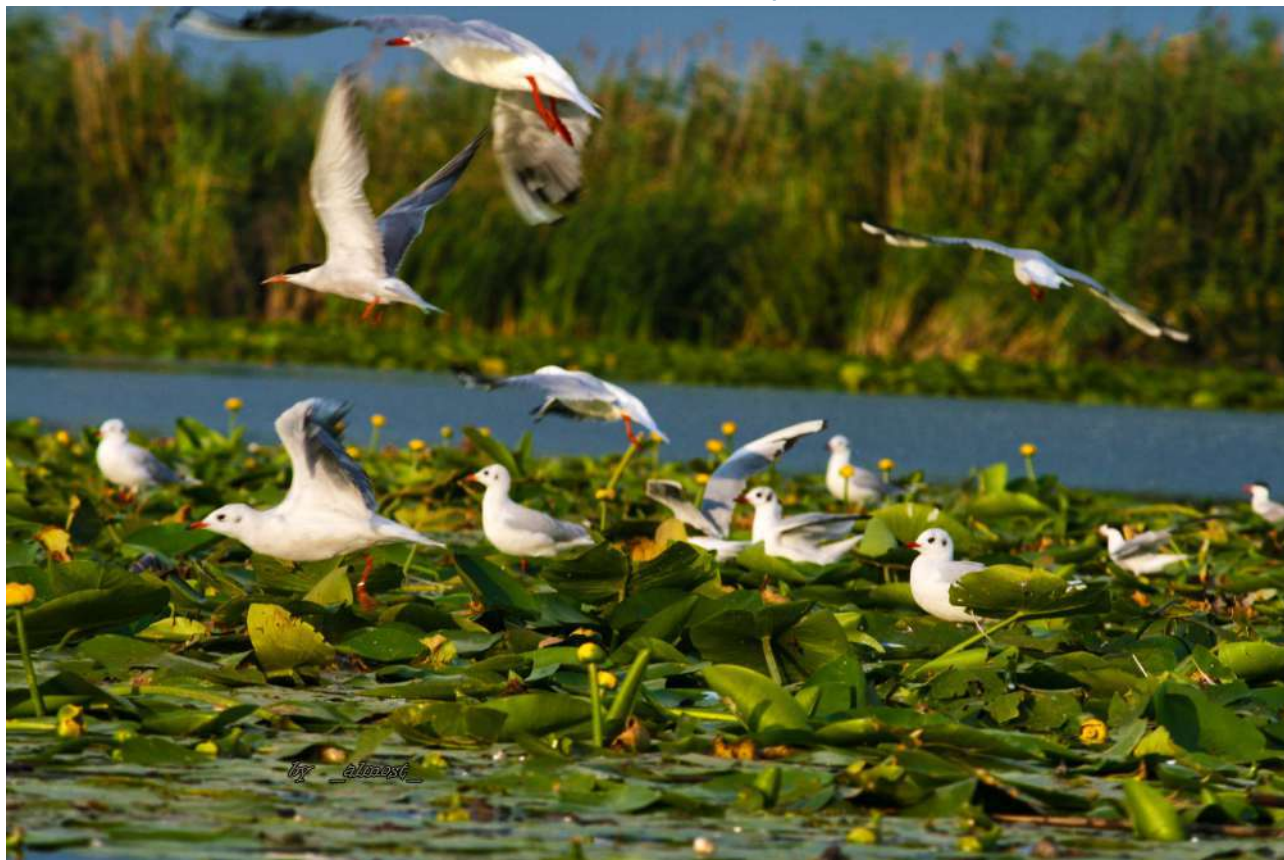
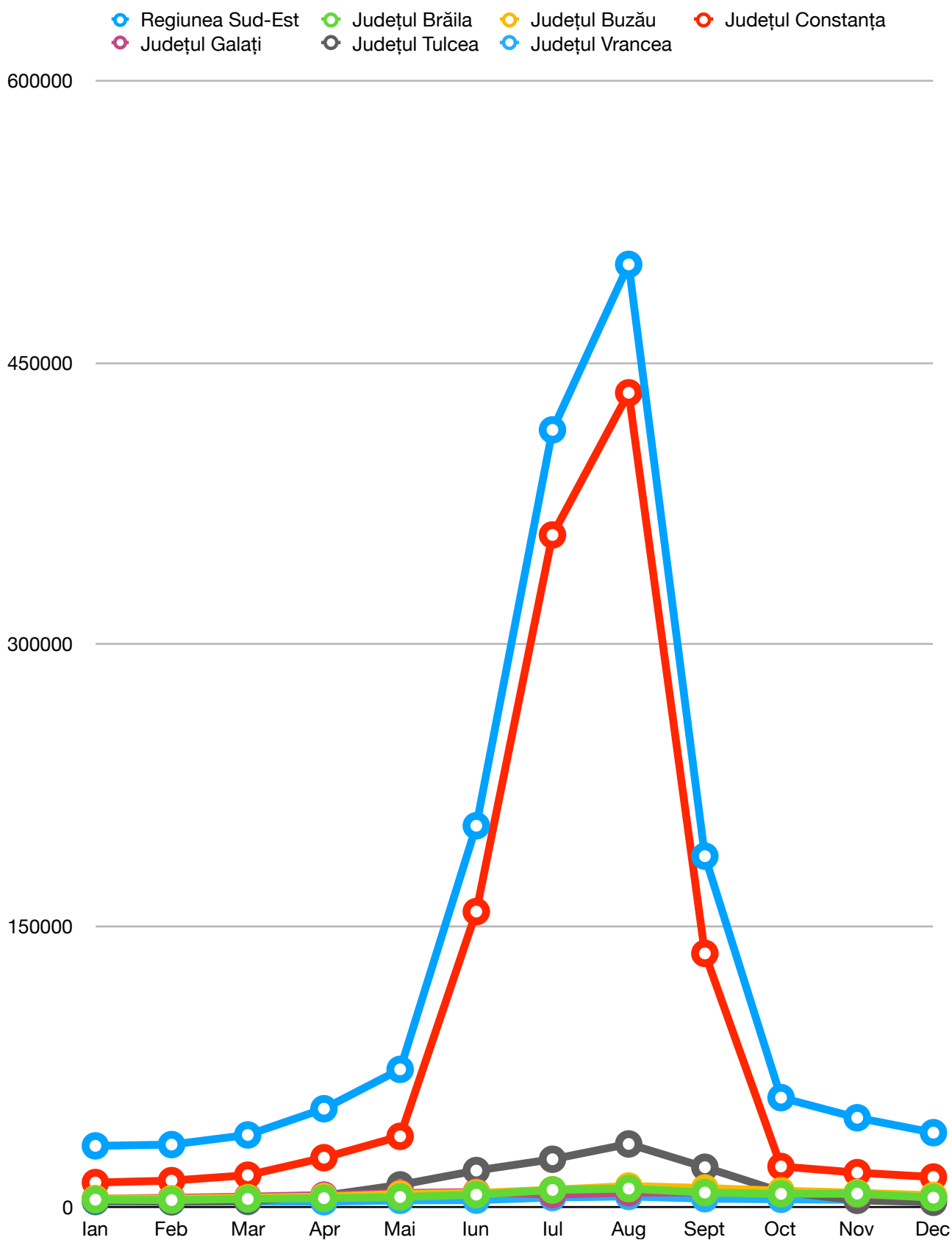

foto: Delta Dunării, județul Tulcea

Regiunea Sud-Est este afectată, din perspectivă turistică, de o sezonabilitate acută, mai ales în cazul județului Constanța, concentrându-și 90% dintre sosiri între lunile mai și septembrie, pe perioada sezonului estival. În cazul celorlalte județe (cu excepția Tulcei), această sezonabilitate este mult mai ponderată, având în vedere specificul circulației turistice (de obicei, turism de afaceri, deplasări sau alte forme de turism cu caracter mai constant). În ceea ce privește turismul internațional, sezonabilitatea se face resimțită, dar mai puțin acut.

Graficul 4: Sezonalitate turiști români 2018 în Regiunea Sud-Est⁷

⁷ sursă: prelucrare date Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo Online, accesată în aprilie 2019

foto: Festivalul Neversea, Constanța

II.2. Economia turismului în economia locală a reședințelor de județ din Regiune

În ceea ce privește **economia turismului**, analiza datelor furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului arată că la nivel național, industria ospitalității din București generează venituri mai mari (1.350 miliarde euro) decât sectorul turismului privat din toate celelalte centre urbane din top 10. Cu toate acestea, **destinația fanion a Regiunii Sud-Est, Constanța, are a doua cea mai mare piață a ospitalității din România**, obținând din activitatea turistică venituri de 188 milioane euro, precum și cea mai mare rată a profitabilității. Constanța este, de asemenea, al doilea cel mai mare angajator din industrie (7.329 salariați).

Analiza economică a sectorului turistic (manifestată în mod principal la nivelul întreprinderilor din domeniul hotelier și din alimentația publică) în municipiile reședință de județ, care reprezintă, în mod natural, polii de atracție turistică din perspectivă economică, demonstrează, de asemenea, faptul că Municipiul Constanța are cea mai mare piață turistică din Regiune, ca volum și număr de salariați, realizând o cifră de afaceri cumulată în domeniul Horeca în anul 2017 de 860 milioane de lei, mai mult decât toate celelalte municipii reședință de județ la un loc. Specializarea în turism este evidentă în cazul Constanței, prin raportarea la indicatorul cifră de afaceri în turism pe cap de locuitor, cifră de afaceri și profit net mediu per întreprindere sau procent din populație salariați în turism, unde înregistrează valori mult mai mari decât celelalte reședințe de județ din Regiune. Singurul alt municipiu care demonstrează o

Analiza potențialului turistic în Regiunea Sud- Est, proiectul Development of Sustainable Cultural Tourism în the Black Sea Basin- CULTOUR-BSB, BSB-117

specializare în turism, dar nu la fel de semnificativă, este Tulcea, cu indicatori la jumătatea celor înregistrați în Constanța. Toate celelalte municipii nu au sectoare economice turistice reprezentative.

Tabelul 3⁸: **Activitatea economică din turism în municipiile reședință de județ în Regiunea Sud-Est, 2017⁹**

Oraș	Nr. Locuitori	Nr. întreprinderi	Cifra afaceri (lei)	Profit net (lei)	Nr. mediu salariați	Procent din populație salariați în turism	Cifra afaceri turism/cap de locuitor (lei/loc.)	Cifra afaceri/ medie întreprindere (lei/întrepr.)	Profit mediu/ întreprindere (lei/întrepr.)	Rată de profit medie
Brăila	205602	199	104156201	11929186	1239	0,60	507	523398	59946	11,45
Buzău	133645	103	87035915	12200477	902	0,67	651	845009	118451	14,02
Constanța	314936	825	860688832	138056953	7329	2,33	2733	1043259	167342	16,04
Galați	303638	331	174640309	18016080	2120	0,70	575	527614	54429	10,32
Tulcea	87735	130	106842408	17292520	979	1,12	1218	821865	133019	16,19
Focșani	93005	116	60658898	8428574	567	0,61	652	522922	72660	13,90

foto: Casino Constanța

⁸ Date disponibile pe pagina de internet a Institutului Național de Statistică, *Populația după domiciliu la data de 1 ianuarie a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criterii administrative-teritoriale.*

⁹ *Oficiul Național al Registrului Comerțului, date bilanț 2017*

III. Potențialul turistic al Regiunii Sud-Est, perspective de dezvoltare

III.1. Analiza SWOT

Puncte tari

- Prezența (Constanța, Galați etc.) și proximitatea de centre urbane importante, în special față de București: cel mai important centru emitent de turiști la nivel național;
- Accesibilitate (diversitate-rețeaua de transport feroviară și rutieră, aeroport în Constanța);
- Prezența a numeroase rezidențe secundare în zona de litoral;
- Patrimoniu cultural material și imaterial bogat;
- Patrimoniu natural divers și unic;
- Elemente de patrimoniu cunoscute și promovate la nivel național și internațional;
- Evenimente culturale recunoscute la nivel național și internațional;
- Prezența centrelor universitare și de formare profesională cu curriculum în domeniul turismului;
- Rezistența sectorului turistic regional în perioada crizei economice.

Puncte slabe

- Lipsa identității de marcă turistică a regiunii și lipsa de oferte turistice comune;
- Lipsa de strategie sau de mecanisme de colaborare pentru o promovare turistică, comună a patrimoniului regiunii;
- Lipsa de fonduri pentru renovarea și protejarea patrimoniului cultural și natural;
- Slaba valorificare a turismului cultural, a ecoturismului și a turismului de sănătate;
- O frecvență turistică dezechilibrată între Constanța și celelalte județe ale regiunii, dar și probleme comune în toate regiunile, legate de sezonabilitate, de venituri slabe la nivel local per turist sau de durata șederii;
- Rețea rutieră secundară de proastă calitate și lipsa semnalizărilor turistice;
- Lipsa de structuri de cazare și de alimentație lângă siturile de patrimoniu natural sau cultural;
- Lipsa de mână de lucru calificată și necalificată;
- Depopularea zonelor rurale;
- Turism de croazieră slab dezvoltat (lipsa de porturi turistice bine amenajate și probleme de navigabilitate);
- Diferențe mari în echiparea turistică, particularități sociale și tradiție turistică, nivelul și calitatea forței de muncă între sub-regiunile „Litoral”, „Deltă” și „zona de câmpie, colinară și montană” a regiunii, la care se adaugă precaritatea sistemului de transport intra-regional și inter-regional;
- Absența unui OMD ca structură de coordonare a activității turistice la nivel regional, care să concentreze politica de comunicare a produselor turistice specifice zonelor regiunii.

Oportunități

- Posibilitatea de dezvoltare a unei destinații eco-turistice regionale unice în România, incluzând zone montane, Delta Dunării, litoralul sau malul Dunării;
- Posibilitatea de colaborare tematică între județe și crearea de produse comune sau complementare pe turismul cultural, ecoturism, turismul de sănătate și turismul de croazieră;
- O piață a turismului rural / de relaxare în natură, turism aflat în plină dezvoltare;

Analiza potențialului turistic în Regiunea Sud- Est, proiectul Development of Sustainable Cultural Tourism în the Black Sea Basin- CULTOUR-BSB, BSB-117

- Fonduri europene pentru ameliorarea navigabilității pe Dunăre și pentru a moderniza infrastructurile portuare;
- Crearea unor produse turistice cu un grad înalt de specificitate, bazate pe patrimoniul local natural și antropic : crearea de mărci locale (produse bio, produse bazate pe resurse locale specifice etc.);
- Interes pentru implementarea unei politici de dezvoltare a infrastructurii de tip modern, inclusiv pentru IoT și 5G. Introducerea modalităților de agrement digital: holograme, roboți, VR (finanțări pentru digitalizare în noul exercițiu de finanțare 2021-2028).

Amenințări

- Situația geopolitică în Ucraina, dar și în întreg bazinul Mării Negre;
- Concurența siturilor istorice și arheologice mai cunoscute și mai bine puse în valoare din alte regiuni ale României (Transilvania, Moldova);
- Scăderea numărului de vouchere de vacanță;
- Izolarea și rămânerea în afara circuitelor turistice a unei părți mari din patrimoniul cultural, din cauza slabei accesibilități;
- Dezvoltarea ne-sustenabilă a unor zone rurale, prin crearea de structuri de cazare mari și ne-specifice zonei și prin optarea pentru un model de dezvoltare urbanizant, în detrimentul ofertei de turism rural și a autenticității zonei;
- Adoptarea unei poziționări turistice fără crearea unor produse care să îmbine tradițiile și patrimoniul local și inovația. Rezultat: promisiune turistică falsă sau ne-atingerea clientelor țintă;
- Migrația forței de muncă și slaba pregătire a personalului;
- Blocarea cooperării UE pe culoarul Dunăre-Rin.

III.2. Concluzii

Regiunea Sud-Est dispune de o varietate de atracții naturale, culturale și medicale/de wellness, care au potențialul de a deveni experiențe turistice, de interes național și internațional. Analizând datele din Indicele de Competitivitate pentru Turism și Călătorii (WTTC) și domeniile în care România are un avantaj comparativ și potențial de dezvoltare în comparație cu alte țări concurente, coroborat cu tendințele actuale de dezvoltare în turism și „experiențele de vizitare”, rezultă că România și **Regiunea sunt competitive în plan internațional din perspectiva patrimoniului cultural, turismului cultural și istoric (împreună cu gastronomia), ecoturismului și turismului rural (natură și aventură), turismului de wellness și sănătate și turismului MICE.** În perspectivă națională, rămân competitive și produsele de tip sea, sun, sand și city-break-urile. **Resursele pentru formele de turism competitive, atât în plan național, cât și internațional, sunt prezente la nivelul Regiunii Sud-Est. Totuși, pentru a-și concretiza potențialul de dezvoltare turistică, Regiunea se confruntă cu următoarele provocări:**

- **Destinațiile turistice sunt insuficient dezvoltate și dificil accesibile.** Drumurile de acces către destinațiile și siturile turistice sunt inadecvate, sistemul de transport pe cale ferată este necompetitiv, există oportunități limitate de deplasare cu bicicleta și lipsesc informațiile cu privire la serviciile de transport disponibile pentru turiști, panourile informative și signaletica turistică necorespunzătoare.
- **Oferta turistică nu este suficient de matură în raport cu competiția internațională.** În ciuda existenței unui număr mare de obiective turistice semnificative, acestea nu sunt comercializate corespunzător, iar posibilitățile de cheltuire a banilor sunt limitate. Acest fapt poate fi cauzat în mare parte de sprijinul antreprenorial limitat și de slaba finanțare acordată sectorului privat pentru cooperare, inovare, modernizare și creare de noi activități și oferte în vederea oferirii de oportunități de cheltuire a banilor. Regiunea Sud-Est și România este încă în urmă față de restul Europei, în ceea ce privește dezvoltarea turismului, iar accelerarea procesului de „prindere din urmă” prin soluții inovatoare și noi modele de a oferi și a consuma experiențe de călătorie, va fi deosebit de importantă.
- **Experiențele și serviciile la nivel regional sunt necompetitive.** În măsura în care la nivelul Regiunii există oportunități de a cheltui, de obicei, calitatea ofertelor asociate acestor oportunități este necompetitivă. Există o serie de motive pentru această situație, printre cele mai importante fiind dezvoltarea și gestionarea deficitară a obiectivelor și a atracțiilor turistice, inclusiv comercializarea și conservarea precară a acestora. Mai puțin de 20% din monumentele de patrimoniu cultural se află într-o stare bună sau medie de conservare, restaurarea lor corectă și preservarea lor fiind prioritară. Turiștii pot să beneficieze de pe urma unei mai bune capacități de dezvoltare și management al produselor turistice (o prezență digitală mai bună, tururi ghidate în mai multe limbi, tururi digitale, documentare, cafenele, magazine de suveniruri și pachete de tururi pentru destinații aflate în proximitatea locului din România unde au ajuns). Comisia Europeană estimează că mai puțin de 20% din absolvenții de liceu și de facultate aleg să lucreze în sectorul turistic în România. Însă, după cum s-a observat, mulți dintre cei calificați pentru sectorul turistic preferă să-și găsească un loc de muncă în străinătate. Migrația e valabilă atât în cazul personalului înalt calificat, cât și în cazul celor cu calificări reduse. Ocuparea în sectorul turismului în România este mai degrabă neatrăgătoare, în mare parte din cauza salariilor scăzute, a lipsei de posibilități de dezvoltare în carieră și a condițiilor de lucru instabile, datorate sezonității pronunțate din sectorul turistic.
- **Marketingul și managementul turistic sunt deficitare.** În absența unor organisme competitive de management și marketing turistic, precum Organizațiile de Management al Destinației, este foarte dificilă poziționarea și promovarea regiunii pe plan internațional și transfrontalier.

Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Constanța

Adresa: România

Bulevardul Tomis nr. 51, Constanța, 900725

Telefon: +40241488146

E-mail: proiecte@primaria-constanta.ro

Website: www.primaria-constanta.ro

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2014-2020
Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Constanța
Aprilie 2019

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2014-2020 este
co-finanțat de către Uniunea Europeană prin Instrumentul European de Vecinătate și
de către țările participante:

Armenia, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Turcia și Ucraina.
Această publicație a fost elaborată cu asistența Uniunii Europene. Responsabilitatea
pentru conținutul acestei publicații aparține în exclusivitate Municipiului Constanța și
nu reflectă în niciun fel opiniile Uniunii Europene.

Common borders. Common solutions.

CROSS BORDER
COOPERATION

